

Protokół
z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Ośrodku Pomocy Społecznej
Miasta i Gminy w Jędrzejowie w dniach 03-06.04.2023 r.

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Ośrodek Pomocy Społecznej Miasta i Gminy w Jędrzejowie jest gminną jednostką organizacyjną, utworzoną do realizowania zadań własnych i zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje gminę, w której zamieszkuje 27 053 mieszkańców. Burmistrzem Miasta Jędrzejowa jest Pan Marcin Piszczek.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Jędrzejowie został utworzony na mocy Uchwały Nr XIV/69/90 Gminnej Rady Narodowej Miasta i Gminy w Jędrzejowie z dnia 15 marca 1990 roku w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą – „Ośrodek Pomocy Społecznej Miasta i Gminy w Jędrzejowie”. Ośrodek posiada własny REGON 003675595 i NIP 656-12-58-383. Dyrektorem Ośrodka Pomocy Społecznej Miasta i Gminy w Jędrzejowie jest Pani Jolanta Pazera.

Ośrodek działa w oparciu o:

- 1) Statut przyjęty Uchwałą Nr XLIII/322/09 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 29 kwietnia 2009 roku, objęty tekstem jednolitym Uchwałą Nr XXVII/270/12 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 20 grudnia 2012 roku w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej Miasta i Gminy w Jędrzejowie. Zmieniony: Uchwałą Nr XXXI/248/16 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 22 grudnia 2016 roku, Uchwałą Nr XLIII/413/18 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 28 marca 2018 roku, Uchwałą Nr XVIII/148/19 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 5 grudnia 2019 roku, Uchwałą Nr XIX/162/19 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 30 grudnia 2019 roku.
- 2) Regulamin Organizacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej Miasta i Gminy w Jędrzejowie wprowadzony Zarządzeniem Nr 41/2020 Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej Miasta i Gminy w Jędrzejowie z dnia 18.11.2020 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej Miasta i Gminy w Jędrzejowie;
- 3) Uchwałą Nr XXIII/185/16 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 30 czerwca 2016 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jędrzejów na lata 2016-2026;

- 4) Uchwałę Nr XLVII/401/06 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 27 kwietnia 2006 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od tych opłat, jak również trybu ich pobierania przez Ośrodek Pomocy Społecznej Miasta i Gminy w Jędrzejowie; zmiany wprowadzone Uchwałą Nr XX/135/07 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 29 listopada 2007 roku;
- 5) Uchwałę Nr XV/113/15 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 23 października 2015 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 6) Uchwałę Nr XVI/136/19 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 19 października 2019 roku w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schroniskach dla osób bezdomnych lub w schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, zmiany wprowadzone Uchwałą Nr XLVI/373/21 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 26 listopada 2021 roku;
- 7) Uchwałę Nr IV/32/18 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia pieniężnego – zasiłku celowego z pomocy społecznej przeznaczonego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem wspierania finansowego gmin „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023;
- 8) Uchwałę Nr LXIV/518/23 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 27 stycznia 2023 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia pieniężnego – zasiłku celowego z pomocy społecznej przeznaczonego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem wspierania finansowego gmin „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023;
- 9) Uchwałę Nr XLVIII/427/14 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 8 stycznia 2014 roku w sprawie zasad zwrotu wydatków na świadczenia pomocy społecznej w zakresie zadań własnych gminy; zmiany wprowadzone: Uchwałą Nr XLII/343/21 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 9 września 2021 roku, Uchwałą Nr LXIV/517/23 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 27 stycznia 2023 roku;
- 10) Uchwałę Nr IV/31/18 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania w Gminie Jędrzejów „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023;

zmiany wprowadzono Uchwałą Nr LXIV/516/23 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 27 stycznia 2023 roku;

- 11) Zarządzenie Nr 173/2020 Burmistrza Miasta Jędrzejowa z dnia 28 kwietnia 2020 roku w sprawie upoważnienia Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej Miasta i Gminy w Jędrzejowie, Pani Jolanty Pazery, do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy;
- 12) Zarządzenie Nr 428/2020 Burmistrza Miasta Jędrzejowa z dnia 23.10.2020 roku w sprawie upoważnienia Zastępcy Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej Miasta i Gminy w Jędrzejowie, Pani Anny Łaty, do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej;
- 13) Zarządzenie Nr 25/2022 z dnia 18 marca 2022 roku Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej Miasta i Gminy w Jędrzejowie w sprawie: ustalenia ceny godziny usług opiekuńczych (29,60 zł);
- 14) Zarządzenie Nr 11/2023 z dnia 15 marca 2023 roku Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej Miasta i Gminy w Jędrzejowie w sprawie: ustalenia ceny godziny usług opiekuńczych (30,70 zł);
- 15) Zarządzenie Nr 49/2021r. z dnia 30.12.2021r. Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej Miasta i Gminy w Jędrzejowie w sprawie: ustalenia ceny godziny specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2022 r. (cena 1 godziny usług 39,63 zł);
- 16) Zarządzenie Nr 55/2022r. z dnia 19.12.2022r. Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej Miasta i Gminy w Jędrzejowie w sprawie: ustalenia ceny godziny specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (na rok 2023 ustalono cenę 1 godziny usług w wysokości 43,96 zł);
- 17) Zarządzenie Nr 1/2022 z dnia 3 stycznia 2022r. Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej Miasta i Gminy w Jędrzejowie w sprawie: ustalenia wytycznych dla celów realizacji programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” w roku 2022 (wysokość świadczenia 160 zł na osobę miesięcznie); zmiany wprowadzono Zarządzeniem Nr 42/2022 z dnia 17 października 2022r. (w okresie 01.11.-31.12.2022 r. wysokość świadczenia 370 zł na osobę miesięcznie) ;
- 18) Zarządzenie Nr 1/2023 z dnia 9 stycznia 2023r. Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej Miasta i Gminy w Jędrzejowie w sprawie: ustalenia wytycznych dla celów realizacji programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” w roku 2023

(wysokość świadczenia 220 zł na osobę miesięcznie).

Zdaniem inspektorów, Statut oraz uchwała w sprawie zasad zwrotu wydatków na świadczenia pomocy społecznej w zakresie zadań własnych gminy, posiadają dużą liczbę zmian, co powoduje małą przejrzystość przedmiotowych aktów.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Magdalena Pracon – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego – kierownik zespołu kontrolerów – na podstawie upoważnienia do kontroli nr 209/2023 z dnia 31 marca 2023 r., wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, Pana Mariusza Paska.
2. Katarzyna Wach – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 210/2023 z dnia 31 marca 2023 r., wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, Pana Mariusza Paska.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Ośrodka Pomocy Społecznej Miasta i Gminy w Jędrzejowie* pod pozycją 3/2023.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 3 – 6 kwietnia 2023 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t. j. Dz.U. z 2020 r. poz. 224), art. 22 ust. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2285).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2022 r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.).

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Główna siedziba Ośrodka Pomocy Społecznej Miasta i Gminy w Jędrzejowie mieści się przy ul. 11 Listopada 113b, 28-300 Jędrzejów, tel. 41 386-18-28. Ponadto Ośrodek dysponuje lokalem przy ul. 11 Listopada 81, gdzie swoją siedzibę ma Dzienny Dom Senior+ oraz pomieszczeniami przy ul. Reymonta 12, gdzie znajduje się sekcja świadczeń rodzinnych, księgowość i asystenci rodziny. W głównym budynku, który jest 2-kondygnacyjny, Ośrodek zajmuje 40% powierzchni. Pozostałą część użytkuje Środowiskowy Dom Samopomocy i Przychodnia Rehabilitacyjna. Budynek posiada windę i podjazd dla osób niepełnosprawnych. OPS ma do dyspozycji 20 pomieszczeń, w tym 12 pokoi biurowych, 4 toalety (na parterze dla klientów), punkt obsługi klienta, pokój konferencyjno-szkoleniowy, serwerownia i pokój rozmów indywidualnych. Pracownicy, którzy zajmują się bezpośrednią pracą z klientami zajmują 9 pokoi: 4 pomieszczenia są 3-osobowe, 5 pokoi jest 2-osobowych. Pokoje wyposażone są w sprzęt umożliwiający wykonywanie pracy biurowej. Stwierdzono, że warunki lokalowe dają klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność (Zał. nr 1 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS, pkt 10).

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji OPS jest długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo oraz bezrobocie.

Wyplata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest gotówką w Kasie Ośrodka lub przelewem na indywidualne konta bankowe klientów.

Ad 1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadry.

W dniach kontroli w Ośrodku Pomocy Społecznej Miasta i Gminy w Jędrzejowie w obszarze pomocy społecznej zatrudnionych na umowę o pracę było 41 pracowników, w tym: dyrektor; zastępca dyrektora; kierownik działu pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym; 16 pracowników socjalnych (w tym: 1 główny specjalista, 9 specjalistów pracy socjalnej, 2 starszych pracowników socjalnych oraz 4 pracowników

socjalnych); 5 pracowników świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (w tym: starsza pielęgniarka, 2 terapeutów – 1 osoba na ¼ etatu, starszy opiekun, opiekun) oraz 17 pracowników świadczących usługi opiekuńcze (Załącznik nr 2 – Tabele dotyczące kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi).

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, że Dyrektor i Zastępca Dyrektora Ośrodka posiadają odpowiednie wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej mają dyplom ukończenia specjalizacji w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni oraz świadczący specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach pracy, pracownicy socjalni posiadają legitymacje służbowe wydane według wzoru określonego rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.

W skład Ośrodka wchodzi:

A. Dział Pracowników Socjalnych:

1. Zespół ds. Pracy Socjalnej
2. Zespół ds. Wywiadów Środowiskowych i Pracy Administracyjnej
3. Zespół ds. Asysty Rodzinnej

B. Dział Pomocy Osobom Starszym i Niepełnosprawnym:

1. Sekcja Usług Opiekuńczych
2. Dzienny Dom „Senior+”

C. Sekcja Świadczeń Rodzinnych

D. Komórka Organizacyjno-Finansowa.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

liczba mieszkańców gminy/liczba pracowników socjalnych (wg etatów):

27 053/16 = 1 691

Z powyższego wynika, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, w Ośrodku zatrudnionych jest 16 pracowników socjalnych i na jednego pracownika socjalnego przypada 1 691 mieszkańców.

Ad 2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.).

Zasilki stałe

Z informacji przekazanych przez Dyrektora OPSMiG (Załącznik nr 1 pkt 23) wynika, że w roku 2022 pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla 148 osób, w tym dla 126 osób opłacono składki zdrowotne. W 2023 roku do dnia kontroli wsparcia udzielono 118 osobom, w tym za 100 osób Ośrodek odprowadził składkę zdrowotną.

Kontroli poddano losowo wybrane akta, na podstawie których wydano decyzje nr:
OPS.ZS.5100/002564/2022; OPS.ZS.5100/000758/2023; OPS.ZS.5100/000057/2022;
OPS.ZS.5100/000761/2023; OPS.ZS.5100/002727/2022; OPS.ZS.5100/000768/2023;
OPS.ZS.5100/001779/2022; OPS.ZS.5100/003589/2022; OPS.ZS.5100/000477/2023;
OPS.ZS.5100/002734/2022.

Dokumentacja prowadzona jest w teczkach osobowych opatrzonej imieniem i nazwiskiem oraz adresem klienta. Skontrolowane akta zawierają dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Dokumenty potwierdzane są „za zgodność z oryginałem”.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych przywołano prawidłowe przepisy oraz aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, a także rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego, ponadto przytoczono upoważnienie Burmistrza Miasta dla Dyrektora lub Zastępcy Dyrektora OPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

W postanowieniu decyzji określano wysokość zasiłku, okres, na jaki został przyznany, sposób i termin wypłaty świadczenia.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania (art. 127a k.p.a.).

W sprawdzonych decyzjach administracyjnych wydanych na zasiłki stałe zespół kontrolny odnotował, że decyzjom, których termin realizacji przypadał przed dniem ich uprawomocnienia się, nadawano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji i uzasadnieniu informując klienta o tym fakcie.

Informacja o tym, że zasiłkobiorca w okresie pobierania zasiłku stałego ma prawo do bezpłatnej opieki zdrowotnej jest przekazywana stronie odrębnym pismem.

W zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Ośrodek opłacał składki ubezpieczeniowe zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zespół kontrolny nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Zasiłki okresowe

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Dyrektora Ośrodka w roku 2022 pomocą okresową objęto 105 rodzin. W 2023 roku do dnia kontroli wsparcia udzielono 28 rodzinom. Wysokość wypłacanych zasiłków była zgodna z art. 38 ustawy o pomocy społecznej w części gwarantowanej z budżetu państwa.

Kontroli poddano dokumentację wybranych osób objętych pomocą na mocy decyzji:
OPS.ZO.5101/002937/2022; OPS.ZO.5101/000862/2023; OPS.ZO.5101/000711/2023;
OPS.ZO.5101/000776/2023; OPS.ZO.5101/000701/2023; OPS.ZO.5101/000959/2023;
OPS.ZO.5101/000678/2023; OPS.ZO.5101/002969/2022; OPS.ZO.5101/003164/2022;
OPS.ZO.5101/002049/2022.

Ze skontrolowanych akt wynika, że na każdy wniosek o pomoc pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację (każdy wniosek opatrzony datą wpływu). W aktach znajdowały się m.in.: zaświadczenia lub oświadczenia o aktualnych dochodach, odcinki rent lub emerytur, zaświadczenia z PUP, weryfikacja danych o bezrobociu w Aplikacji Centralnej Rynku Pracy, oświadczenia klientów, faktury za leki.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych przywołano prawidłowe przepisy oraz aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, a także rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy

społecznej, rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego, ponadto przytoczono upoważnienie Burmistrza Miasta dla Dyrektora lub Zastępcy Dyrektora OPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

W postanowieniu decyzji podawano wysokość przyznanej pomocy, okres na jaki jej udzielono, z jakiego powodu oraz że termin realizacji świadczenia zostanie podany odrębnym pismem (w aktach znajdowały się harmonogramy wypłat).

W kilku sprawdzonych przypadkach stwierdzono, że pomoc została przyznana nie za miesiąc złożenia wniosku, czyli niezgodnie z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

W skontrolowanych decyzjach administracyjnych odnotowano, że decyzjom, których termin płatności przypadł przed dniem ich uprawomocnienia nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania.

Zespół kontrolny nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Wieloletni program „Posiłek w szkole i w domu”

Z informacji uzyskanych od Dyrektora OPSMiG (Zał. nr 2 pkt. 36 i 39) wynika, że pomoc w ramach wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu” przyznawano w następujących formach:

- 1) świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności: w 2022 roku – 798 osób, w I kwartale 2023 r. – 556 osób;
- 2) bony żywieniowe na zakup artykułów spożywczych: w 2022 roku – 68 osób, w I kwartale 2023 r. – 29 osób;
- 3) zapłata za posiłek: w 2022 roku – 226 osób, w tym 11 osób dorosłych, w I kwartale 2023 r. – 169 osób, w tym 5 osób dorosłych;
- 4) zapłata za posiłek dla dzieci zgłoszonych na wniosek dyrektora placówki: w 2022 roku – 38 dzieci, w I kwartale 2023 r. – 24 dzieci.

Dożywianie na terenie Miasta i Gminy Jędrzejów w roku szkolnym 2021/2022 było prowadzone w 17 placówkach oświatowych, Ośrodek opłacał posiłki za 157 uczniów, koszt gorącego posiłku wynosił od 3 zł do 9 zł. W roku szkolnym 2022/2023 Program był realizowany w 20 placówkach oświatowych, Ośrodek opłacał posiłki za 180 uczniów, koszt gorącego posiłku wynosił od 4 zł do 10 zł. Dodatkowo poza terenem Gminy w roku szkolnym

2021/2022 Ośrodek finansował wyżywienie 13 dzieci uczęszczających do 10 placówek oświatowych, w których koszt gorącego posiłku wynosił od 2,50 zł do 10 zł, a w roku szkolnym 2022/2023 – pomoc otrzymało 5 dzieci z 4 placówek oświatowych, w których koszt gorącego posiłku wynosił od 5,50 zł do 12 zł.

Pozytywnym jest fakt, że w szkołach na terenie Gminy Jędrzejów dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu.

Wysokość zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w 2022 r. regulowało Zarządzenie Nr 1/2022 z dnia 3 stycznia 2022r. Dyrektora Ośrodka w sprawie: ustalenia wytycznych dla celów realizacji programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” – wysokość świadczenia wynosiła 160 zł na osobę miesięcznie; zmiany wprowadzono Zarządzeniem Nr 42/2022 z dnia 17 października 2022r. ustalając, że w okresie 01.11.-31.12.2022 r. wysokość świadczenia będzie wynosić 370 zł na osobę miesięcznie; w dniach kontroli obowiązywało Zarządzenie Nr 1/2023 z dnia 9 stycznia 2023r. Dyrektora Ośrodka, zgodnie z którym wysokość świadczenia wynosi 220 zł na osobę miesięcznie.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie zasiłków celowych* w ramach realizacji wieloletniego programu, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr:

OPS.290500/000702/2023; OPS.290500/000775/2023; OPS.290500/000958/2023;
OPS.290500/000677/2023; OPS.290500/000387/2022; OPS.290500/000766/2023;
OPS.290500/000477/2023; OPS.290500/002289/2022; OPS.290500/002935/2022;
OPS.290500/000367/2023;

oraz losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie posiłku*, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach:

OPS.290500/000797/2023; OPS.290500/002465/2022; OPS.290500/000574/2023;
OPS.290500/000612/2023; OPS.290500/000649/2023; OPS.290500/000669/2023;
OPS.290500/000613/2023; OPS.290500/002479/2022; OPS.290500/000643/2023;
OPS.290500/002672/2022.

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajdowała się kompletna dokumentacja, określająca sytuację materialno-bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc.

Pomoc w ramach Programu przyznawana była w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz

kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, przywołano również Uchwałę Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023, Uchwałę Nr 264 Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2022 r. podwyższającą kryterium dochodowe do 200%, Uchwałę Nr IV/31/18 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 8 stycznia 2014 roku w sprawie programu osłonowego, zmienioną Uchwałami Nr X/88/2019 i Nr LXIV/516/2023, odpowiednie Zarządzenie Dyrektora OPSMiG w Jędrzejowie w sprawie ustalenia wytycznych dla celów realizacji Programu. Wymienione akty prawne przywołane zostały z aktualnym publikatorem. W podstawie prawnej decyzji przytoczono także upoważnienie Burmistrza Miasta dla Dyrektora lub Zastępcy Dyrektora OPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

W postanowieniu decyzji na posiłek określono dla kogo przyznaje się pomoc, na jaki okres i w które dni tygodnia, dzienną stawkę żywieniową, typ posiłku i realizatora pomocy.

Natomiast w postanowieniu decyzji na zasiłki celowe z Programu brak zapisu, że świadczenie pieniężne ma formę zasiłku celowego.

Decyzjom wydanym w ramach Programu, których realizacja przypadała przed dniem uprawomocnienia się decyzji, nadawano rygor natychmiastowej wykonalności.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania.

Zespół kontrolny nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i zasiłków celowych specjalnych

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, OPS Miasta i Gminy Jędrzejów przyznaje zasiłki celowe, celem zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia czy opału. Zgodnie z art. 41 ust. 1 cytowanej ustawy Ośrodek udziela również w szczególnie uzasadnionych przypadkach specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, które nie podlegają zwrotowi.

Kontrolowana jednostka w 2022 roku udzieliła 451 rodzinom zasiłków celowych, a 170 rodzinom – specjalnych zasiłków celowych. W I kwartale br. było to odpowiednio – 209 rodzin i 42 rodziny. Zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe przyznawane były w szczególności na pokrycie kosztów zakupu leków i leczenia, zakupu odzieży, obuwia, opału, środków czystości, dofinansowanie do opłat za energię, wodę, gaz.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta:

zasiłek celowy:

OPS.ZCel.5102/003644/2022; OPS.ZCel.5102/000388/2023; OPS.ZCel.5102/000720/2023;
OPS.ZCel.5102/000379/2023; OPS.ZCel.5102/000921/2022; OPS.ZCel.5102/000220/2023;
OPS.ZCel.5102/000368/2023; OPS.Zcel.5102/000410/2023; OPS.ZCel.5102/001458/2022;
OPS.ZCel.5102/000607/2023;

specjalny zasiłek celowy:

OPS.ZCel.5102/000870/2023; OPS.ZCel.5102/000857/2023; OPS.ZCel.5102/000713/2023;
OPS.ZCel.5102/003592/2022; OPS.ZCel.5102/001765/2022; OPS.ZCel.5102/001755/2022;
OPS.ZCel.5102/003403/2022; OPS.Zcel.5102/003655/2022; OPS.ZCel.5102/002357/2022;
OPS.Zcel.5102/003261/2022.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny, m.in.: zaświadczenia o aktualnych dochodach, zaświadczenia z PUP, karty informacyjne leczenia szpitalnego, faktury za zakupione leki, oświadczenia klientów.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych przywołano prawidłowe przepisy oraz aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, a także rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego, ponadto przytoczono upoważnienie Burmistrza Miasta dla Dyrektora lub Zastępcy Dyrektora OPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

Natomiast w podstawie prawnej decyzji przyznających specjalne zasiłki celowe przywołano ponadto: Uchwałę Nr XLVIII/427/14 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 8 stycznia 2014 roku w sprawie zasad zwrotu wydatków na świadczenia pomocy społecznej w zakresie zadań własnych gminy; zmiany wprowadzone: Uchwałą Nr XLII/343/21 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 9 września 2021 roku, Uchwałą Nr LXIV/517/23 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 27 stycznia 2023 roku. Przytoczenie powyższych uchwał oraz stosowanie w postanowieniu decyzji zapisu o odstąpieniu od żądania zwrotu świadczenia są niezasadne – ponieważ z mocy prawa, czyli zgodnie z art. 41 pkt 1) ustawy o pomocy społecznej „specjalny zasiłek celowy (...) nie podlega zwrotowi”. Według informacji Dyrektora Ośrodka ta nieprawidłowa treść została przez pomyłkę wprowadzona we wzorzec decyzji w systemie POMOST. Błąd poprawiono w trakcie kontroli.

W postanowieniu decyzji określono wysokość przyznanej pomocy, miesiąc za jaki przyznano pomoc, cel na jaki udzielono świadczenia oraz że termin realizacji świadczenia zostanie podany odrębnym pismem.

W większości sprawdzonych przypadków stwierdzono, że pomoc była przyznana i wypłacona nie od miesiąca złożenia wniosku, lecz od następnego, co jest niezgodne z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

W skontrolowanych decyzjach administracyjnych zespół inspektorów odnotował, że prawidłowo informowano stronę o nadaniu decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

W pouczeniu decyzji strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie oraz o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Metody i formy opieki nad osobami samotnymi, starszymi

Ośrodek Pomocy Społecznej Miasta i Gminy w Jędrzejowie w okresie objętym kontrolą realizował usługi opiekuńcze, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Szczegółowe warunki przyznawania i odpłatność za świadczone usługi, warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia określa Uchwała Nr XLVII/401/06 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 27 kwietnia 2006 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od tych opłat, jak również trybu ich pobierania przez Ośrodek Pomocy Społecznej Miasta i Gminy w Jędrzejowie oraz Uchwała Nr XV/113/15 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 23 października 2015 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Cena 1 godziny usług opiekuńczych została określona Zarządzeniem Nr 25/2022 z dnia 18 marca 2022 roku Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej Miasta i Gminy w Jędrzejowie w sprawie: ustalenia ceny godziny usług opiekuńczych – 29,60 zł oraz Zarządzeniem Nr 11/2023 z dnia 15 marca 2023 roku – 30,70 zł.

Na terenie miasta usługi świadczone są przez osoby zatrudnione w Ośrodku na podstawie umowy o pracę, a w środowisku wiejskim – przez osoby zatrudnione na podstawie umowy zlecenia w formie „pomocy sąsiedzkiej”.

W 2022 roku pomoc realizowana była u 160 osób, a w 2023 r. do dnia kontroli – u 82 osób. W badanym okresie żadnej osobie nie odmówiono wsparcia w tym zakresie.

Sprawdzono akta o numerach decyzji:

OPS.UO.5122/003448/2021 (zmieniana w zakresie odpłatności); OPS.UO.5122/000524/2022 (zmieniana w zakresie odpłatności); OPS.UO.5122/003666/2022 (zmieniana w zakresie odpłatności); OPS.UO.5122/000030/2020 (zmieniana w zakresie odpłatności); OPS.UO.5122/002391/2022 (zmieniana w zakresie odpłatności); OPS.290510/000874/2023; OPS.UO.5122/000524/2022; OPS.UO.5122/000705/2020; OPS.290510/003763/2022; OPS.UO.5122/003642/2020; OPS.290510/001555/2022.

W aktach klientów znajdują się m.in.: wnioski, wywiady lub ich aktualizacje, odcinki rent i emerytur, oświadczenia majątkowe, zaświadczenia lekarskie, notatki służbowe.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych odnotowano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, Uchwałę Rady Miejskiej w Jędrzejowie dotyczącą usług opiekuńczych oraz upoważnienie Dyrektora lub Zastępcy Dyrektora Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy. Wymienione akty prawne przywołano z aktualnie obowiązującymi publikatorami.

W postanowieniu decyzji określono czas, na jaki przyznane zostało wsparcie, liczbę godzin dziennie i dni, w które świadczone będą usługi, pełny koszt 1 godziny, procentową i faktyczną odpłatność za 1 godzinę, termin i miejsce wnoszenia odpłatności oraz zakres usług. Brak informacji przez kogo usługi będą świadczone.

W postanowieniu decyzji przyznających usługi opiekuńcze w formie pomocy sąsiedzkiej określono ilość godzin miesięcznie, procentową i faktyczną odpłatność miesięczną, termin i sposób odpłatności, zakres usług oraz że usługi mają formę „pomocy sąsiedzkiej”. Sprawdzone decyzje zostały wydane na czas nieokreślony.

Decyzjom, których realizacja przypadła przed dniem ich uprawomocnienia się nadawano rygor natychmiastowej wykonalności.

Do zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek realizował zadanie związane ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej).

W 2022 roku usługi te świadczone były na rzecz 65 osób, w tym 4 dzieci, a w roku bieżącym – dla 52 osób, w tym 3 dzieci. Cena usług została określona w Zarządzeniu Nr 49/2021 r. z dnia 30.12.2021 r. Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej Miasta i Gminy w Jędrzejowie w sprawie: ustalenia ceny godziny specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2022 r. – 39,63 zł oraz w Zarządzeniu Nr 55/2022 r. z dnia 19.12.2022 r. – 43,96 zł.

Sprawdzono akta o numerach decyzji:

OPS.SUO.5122/000267/2023; OPS.SUO.5122/000793/2023; OPS.SUO.5122/000399/2022; OPS.SUO.5122/000252/2023; OPS.SUO.5122/000200/2023; OPS.SUO.5122/000664/2023; OPS.SUO.5122/000176/2023; OPS.SUO.5122/000621/2023; OPS.SUO.5122/000259/2023; OPS.SUO.5122/000398/2022.

W aktach znajdują się m. in.: wywiady środowiskowe, zaświadczenia o wysokości dochodów, zaświadczenia z poradni zdrowia psychicznego o konieczności wykonywania specjalistycznych usług opiekuńczych, oświadczenia o sytuacji dochodowej.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych przywołano prawidłowe przepisy oraz aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, a także rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego, ponadto przytoczono upoważnienie Burmistrza Miasta dla Dyrektora lub Zastępcy Dyrektora OPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

W postanowieniu sprawdzonych decyzji określono okres, na jaki przyznane zostało wsparcie, ilość godzin miesięcznie, zakres usług, koszt 1 godziny oraz faktyczną odpłatność za godzinę, a także termin i miejsce wnoszenia odpłatności. Brak pełnej nazwy usług, czyli określenia „dla osób z zaburzeniami psychicznymi” i informacji przez kogo usługi będą świadczone.

Skontrolowane decyzje zostały wydane na rok budżetowy.

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Ośrodek skierował do domu pomocy społecznej. W roku 2022 w DPS przebywało 38 osób, w tym 2 osoby nowo skierowane, a w I kwartale 2023 r. w DPS przebywały 33 osoby, z tego 1 osoba została skierowana w marcu.

Metody pracy socjalnej wykorzystywane w ośrodku pomocy społecznej

Praca socjalna (*art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej*) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Praca socjalna realizowana jest poprzez rozmowę z klientem, wspieranie i motywowanie, a także udzielanie porad, ukierunkowanie na cele, które mają prowadzić do poprawy sytuacji życiowej. Zazwyczaj stosowana jest metoda „małych kroków”, adekwatnych do możliwości klienta oraz podejście skoncentrowane na znalezieniu rozwiązania problemu. Praca socjalna to również m.in.: przeprowadzanie interwencji w najbliższym otoczeniu klienta, wspólne z asystentem rodziny rozwiązywanie problemów opiekuńczo-wychowawczych, podejmowanie działań służących ochronie dziecka, wzmacnianie mocnych stron klienta, prowadzenie działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, motywowanie klientów do aktywnego poszukiwania pracy, współpraca ze szkołami, Policją, sądami, kuratorami, służbą zdrowia. Ponadto pracownicy Ośrodka czynnie włączyli się w działania na rzecz pomocy uchodźcom z Ukrainy: organizowanie zbiorów odzieży i żywności, dostarczanie jej do osób potrzebujących, monitorowanie sytuacji rodzin poprzez cykliczne wizyty w środowisku, organizowanie pomocy psychologicznej.

Ważnym instrumentem pracy socjalnej z osobami ubiegającymi się o pomoc są kontrakty socjalne, które jak opisano powyżej mają na celu zobowiązanie zainteresowanego do podejmowania z pracownikiem wspólnych działań zmierzających do przezwyciężenia jego trudnej sytuacji życiowej. W Ośrodku Pomocy Społecznej w Jędrzejowie pracownicy socjalni w 2022 roku zawarli 55 kontraktów socjalnych i 23 kontrakty w roku bieżącym.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

W toku kontroli ustalono, że pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”, zasiłku celowego oraz specjalnego zasiłku celowego, usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznano celowo i zasadnie. W aktach znajdowały się m.in.: zaświadczenia z PUP, zakładów pracy o wysokości dochodów, odcinki rent i emerytur, oświadczenia klientów, karty leczenia szpitalnego, faktury za zakupione lekarstwa, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Zdaniem inspektorów, Statut oraz uchwała w sprawie zasad zwrotu wydatków na świadczenia pomocy społecznej w zakresie zadań własnych gminy, posiadają dużą liczbę zmian, co powoduje małą przejrzystość przedmiotowych aktów.

Warunki lokalowe dają klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Dyrektor i Zastępca Dyrektora posiadają odpowiednie wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku, zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej ukończyły specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni oraz pracownicy zajmujący się specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, w Ośrodku zatrudnionych jest 16 pracowników socjalnych i na jednego pracownika socjalnego przypada 1 691 mieszkańców.

W zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Informacja o tym, że zasiłkobiorca w okresie pobierania zasiłku stałego ma prawo do bezpłatnej opieki zdrowotnej jest przekazywana stronie w sposób prawidłowy, czyli odrębnym pismem.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych wydanych w zakresie pomocy społecznej widniały prawidłowe przepisy oraz aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, a także rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu

środowiskowego, upoważnienie Burmistrza Miasta dla Dyrektora lub Zastępcy Dyrektora OPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej. Ponadto, w zależności od formy pomocy, przytoczono odpowiednie uchwały Rady Miasta dotyczące dożywiania i usług opiekuńczych, Uchwałę Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023, rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Zespół kontrolny odnotował, że decyzjom, których termin płatności czy realizacji posiłku przypadał przed dniem ich uprawomocnienia nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, a w uzasadnieniu podawano powód, z uwagi na który nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

W postanowieniu decyzji na zasiłki celowe z programu „Posiłek w szkole i w domu” brak zapisu, że świadczenie pieniężne ma formę zasiłku celowego.

W postanowieniu decyzji przyznających usługi opiekuńcze brak informacji przez kogo usługi będą świadczone (w przypadkach realizacji pomocy przez osoby zatrudnione na etat w Ośrodku).

W postanowieniu decyzji na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi brak pełnej nazwy usług, czyli określenia „dla osób z zaburzeniami psychicznymi” oraz informacji przez kogo usługi będą świadczone.

W części sprawdzonych przypadków zasiłków okresowych oraz w większości zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych odnotowano, że pomoc przyznana była nie od miesiąca złożenia wniosku, a od następnego, co nie jest zgodnie z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

W pouczeniu wszystkich skontrolowanych decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania (art. 127a k.p.a.).

Pozytywnym jest fakt, że w szkołach na terenie Miasta i Gminy Jędrzejów dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Zespół kontrolny stwierdził, że OPS w Jędrzejowie wykorzystuje kontrakt socjalny jako instrument pracy socjalnej.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Dyrektora kontrolowanej jednostki. Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Dyrektorem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

1. Tabela sporządzona przez Dyrektora OPS pt. „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS”.
2. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Magdalena Pracon
2. Katarzyna Wach

Kielce, dnia 9 maja 2023 r.

Ze strony kontrolowanej:

Data i podpis